

DWP-ZWOW.055.3.2026.BLP

Warszawa, 07 sierpnia 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 17367

Szanowny Panie Marszałku,
składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posła na Sejm RP, Pana Marcina Józefaciuka w sprawie dostępności i finansowania bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych, zajęć wyrównujących szanse edukacyjne oraz wsparcia uczniów w szkołach.

Szanowny Panie Pośle,
zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 20 ustawy - Prawo oświatowe¹ system oświaty zapewnia między innymi „warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego”. Wykonanie tych zadań odbywa się przez udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkoły oraz pozaszkolnych oferowanych przez placówki wychowania pozaszkolnego².

Dane dotyczące zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć wyrównawczych, zajęć sportowych oraz zajęć rozwijających zainteresowania uczniów są gromadzone w szkołach i przekazywane do systemu informacji oświatowej (SIO)³.

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820 z późn. zm.).

² Pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie i pozaszkolne placówki specjalistyczne.

³ Na podstawie art. 14 pkt 25 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 152 z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 31 ust. 1 pkt 5 lit. c tiret piąte rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej oraz terminów przekazywania niektórych danych do bazy danych systemu informacji oświatowej, dane te przekazywane są w terminie do dnia 10 października za poprzedni rok szkolny.

W zakresie realizowanych zajęć pozalekcyjnych oraz liczby uczestniczących w nich uczniów - dane te przekazywane są do systemu informacji oświatowej w formie zbiorczej⁴.

Dane o liczbie uczestników zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia według rodzaju tych zajęć za rok szkolny 2023/2023 i 2024/2025⁵ przedstawia się następująco:

Rodzaj zajęć dodatkowych	2023/2024		2024/2025	
	Zajęcia dla szczególnie uzdolnionych	Zajęcia dla zainteresowanych	Zajęcia dla szczególnie uzdolnionych	Zajęcia dla zainteresowanych
	Liczba Uczniow	Liczba Uczniow	Liczba Uczniow	Liczba Uczniow
informatyczne	2 212	42 292	1 591	40 789
techniczne	830	14 743	450	13 616
przedmiotowe	19 817	335 159	19 553	341 533
artystyczne	10 022	119 283	11 402	116 435
sportowe	7 820	131 023	9 095	130 670
turystyczno-krajoznawcze	201	9 284	193	9 181
inne	2 898	125 505	3 116	121 284
Razem	43 800	777 289	45 400	773 508

Liczba nauczycieli, którzy prowadzą w szkołach zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów to 92 981 osób (8 571,37 etatów)⁶.

Typ obowiązku	Obowiązek	Ib naucz (os.)	Ib etatow
zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia w szkole	informatyczne - zajęcia w szkole	3 084	314,48
	techniczne - zajęcia w szkole	814	72,83
	przedmiotowe - zajęcia w szkole	50 404	4 075,63
	artystyczne - zajęcia w szkole	11 371	1 075,05
	sportowe - zajęcia w szkole	7 459	963,83
	turystyczno-krajoznawcze - zajęcia w szkole	480	36,01
	inne - zajęcia w szkole	23 132	2 033,54

Uprzejmie informuję także, że ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół publicznych, określone w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół⁷, określają tygodniowy wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć rozwijających zainteresowania

i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęć związanych z kształtowaniem ich aktywności i kreatywności. Dotychczas tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosił 3 godz. w klasach I-III, 4 godziny w klasach IV-VIII szkoły podstawowej, 3 godziny w liceum ogólnokształcącym i branżowej szkole I stopnia oraz 4 godziny w technikum.

⁴ Ze względu na sposób gromadzenia danych w SIO dane przedstawiane są wyłącznie w ujęciu zagregowanym według rodzaju zajęć i nie mogą być sumowane, gdyż prowadziłoby to do wielokrotnego liczenia tych samych osób.

⁵ Dane pokazują stan bazy SIO z 1 czerwca 2026 r.

⁶ Liczba nauczycieli i średni wymiar etatu nauczyciela realizującego te obowiązki w bieżącym roku szkolnym 2025/2026 (tygodniowy wymiar zajęć obejmujący 30.09.2025 r.), niezależnie od źródła finansowania. Jeden nauczyciel może realizować więcej niż jeden obowiązek, w związku z czym suma liczby nauczycieli w podziale na obowiązki może być wyższa niż liczba nauczycieli wskazana.

Dane według stanu bazy SIO na 1 czerwca 2026 r.

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 781 ze zm.

Dzięki wprowadzonym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej zmianom⁸, szkoły podstawowe już od roku szkolnego 2026/2027 będą dysponować większą liczbą godzin do dyspozycji dyrektora szkoły (łącznie 9 godzin tygodniowo, w tym 6 godzin w klasach IV-VIII), a uczniowie będą mogli skorzystać z szerszego, niż dotychczas, wachlarza zajęć rozwijających ich pasje i zainteresowania, a także zajęć rozwijających kompetencje fundamentalne uczniów: językowe, matematyczne, cyfrowe i ruchowe.

Decyzję w zakresie tematyki organizowanych w ramach ww. godzin, zajęć podejmuje dyrektor szkoły, który powinien uwzględnić potrzeby i zainteresowania uczniów danego oddziału/szkoły.

Równocześnie przepisy ww. rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania umożliwiają zwiększenie - okresowe lub roczne - wymiaru godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na wniosek dyrektora szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę, który może przyznać dodatkowo maksymalnie 3 godz. tygodniowo dla danego oddziału na realizację np. matematyki, języka polskiego, języka obcego lub innych, wskazanych przez dyrektora obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Nadmieniam, że w kwestiach finansowania jednostka samorządu terytorialnego jest zobowiązana do prowadzenia (dotowania) szkół zgodnie z zasadami przyjętymi w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Natomiast – zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych – środki niezbędne na realizację zadań oświatowych zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Mechanizm finansowania zadań pozaszkolnych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) uległ w ostatnich latach zasadniczej zmianie systemowej. Do końca 2024 roku środki te były zabezpieczone bezpośrednio w budżecie państwa i przekazywane samorządom w ramach części oświatowej subwencji ogólnej. Od 1 stycznia 2025 roku, w wyniku reformy dochodów JST, dotychczasowa subwencja została zastąpiona tzw. kwotą potrzeb oświatowych.

Niezależnie od tej zmiany sposobu finansowania, ogólne zasady naliczania środków pozostają tożsame – ich wysokość nadal zależy od rzeczywistej liczby uczniów szkół zlokalizowanych na terenie danego samorządu i jest kalkulowana na podstawie dedykowanych wag algorytmu. Dzięki temu mechanizmowi samorządy mają w swoich ogólnych dochodach zabezpieczone środki na wspomniane zadania. Nowa struktura finansowania daje samorządom elastyczność, co oznacza, że to w ramach lokalnych budżetów JST zapadają decyzje o ostatecznym przeznaczeniu tych kwot na prowadzenie placówek wychowania pozaszkolnego, organizację kół zainteresowań, zajęć sportowych, wyrównawczych czy dodatkowego wsparcia bezpośrednio w szkołach.

Sposób podziału środków finansowych pomiędzy samorządy określa algorytm stanowiący załącznik do corocznego rozporządzenia Ministra Edukacji.

⁸ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 12 marca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2026 r. poz. 380).

W 2024 r. łączna dodatkowa kwota wynikająca z realizacji zadań pozaszkolnych na rok 2024 naliczona na podstawie ww. wag wynosiła 2 248,88 mln zł.

W 2025 r. łączna dodatkowa kwota wynikająca z realizacji zadań pozaszkolnych na rok 2025 naliczona na podstawie ww. wag wynosiła prawie 2,39 mld zł.

W 2026 r. łączna dodatkowa kwota wynikająca z realizacji zadań pozaszkolnych na rok 2026 naliczona na podstawie ww. wag wynosi prawie 2,6 mld zł.

Rodzice mogą zapisać dziecko na dowolne nieodpłatne zajęcia np. sportowe, artystyczne, czy np. przedmiotowe w szkole, placówce wychowania pozaszkolnego czy w komercyjnej w innym wybranym przez siebie podmiocie. Natomiast minister ds. oświaty i wychowania nie posiada kompetencji do monitorowania działań rodziców/opiekunów w zakresie ich komercyjnych wyborów.

Jednocześnie wyjaśniam, że zajęcia pozalekcyjne – zgodnie z informacjami przedstawionymi powinny wychodzić naprzeciw realnym oczekiwaniom i potrzebom dzieci i młodzieży z danej społeczności szkolnej, a szkoły zarówno na terenach miejskich, jak i wiejskich mogą je organizować na takich samych zasadach.

Struktura finansowania daje samorządom elastyczność, co oznacza, że to w ramach lokalnych budżetów JST zapadają decyzje o ostatecznym przeznaczeniu otrzymywanych kwot na prowadzenie placówek wychowania pozaszkolnego, organizację kół zainteresowań, zajęć sportowych, wyrównawczych czy dodatkowego wsparcia bezpośrednio w szkołach.

W przypadku braku w szkole zajęć i inicjatyw, rodzice mogą zawsze zwrócić się z wnioskiem do rady rodziców o zorganizowanie zajęć. Rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki⁹.

Również sami uczniowie mogą poruszyć istotne dla nich kwestie z samorządem uczniowskim. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki¹⁰, w tym np. w sprawie organizacji dodatkowych zajęć czy kół zainteresowań.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Izabela Ziętka
Podsekretarz
/ – podpisano cyfrowo/

Stanu

⁹ art. 84 ustawy - Prawo oświatowe.

¹⁰ art. 85 ustawy - Prawo oświatowe.